

دربچه

آثار برتر ششمین دوره جایزه شعر شاملو معرفی شدند

● اثر برگزیده و آثار شایسته تقدیر ششمین دوره جایزه شعر احمد شاملو معرفی شدند. به گزارش ستاد خبری جایزه شعر احمد شاملو، بیانیه هیئت داوران مرحله دوم این جایزه، به همراه اسامی برگزیده و شایستگان تقدیر دوره ششم جایزه احمد شاملو به شرح زیر است:

مفتخریم که به‌رغم محدودیت‌ها و دشواری‌های سالی که گذشت، جایزه شعر احمد شاملو توانست به همت جدیت و پشتکار دغدغه‌مندانی که دل در گرو فرهنگ و ادبیات دارند، ششمین دوره‌اش را با استقبال هرچه بیشتر مخاطبان پشت‌سر بگذارد. بر این باوریم که مقتضیات حضور در جهان امروز مسئولیتی سنگین بر دوش هنرمند نهاده است تا با ایستادن بر موضع مسئولانه فرزند اصیل زمانه و تاریخ خود بودن، به‌مثابه عنصر پیشرو فرهنگی و اجتماعی برخوردار از خلاقیت، به حضور خود/ انسان در جهان امروز معنایی ژرف‌تر ببخشد؛ «فضیلت هنرمند است که در این جهان بیمار در پی درمان باشد نه تسکین، در پی تفهیم باشد نه تزیین، طبیب غمخوار باشد و نه دلگف بی‌عار» (احمد شاملو).

هیئت داوران ششمین دوره جایزه شعر احمد شاملو پیش از اعلام نتایج داوری این دوره لازم می‌داند یادآور شود که با درنظرداشتن دستاوردهای پراهمیت شعری شاملو، مجموعه‌ها را از منظر خلاقیت، نوآوری، توان به‌چالش‌کشیدن زبان، فراوری از کلیشه‌ها و تجربیات متعارف و تکاپو در ساحت تشخص شعری، انسان‌مداری و درهم‌تیندن تجربه‌گری در شعر با رنج‌های جامعه و در یک کلام آینه زمانه خویش بودن، بررسی کرده است.

هیئت داوران به‌رغم نظرگاه‌ها و رویکردهای کمابیش متفاوت شعری، مجموعه «شعر بلند شرایط» سروده فرشاد سنبل‌دل را به‌دلیل تلاش برای خلق زبان شعری برآمده از مواجهات شاعرانه هم در اجرای زبانی شعر و هم در آمیختن با مفاهیم، سوزها و رنج‌های ناظر بر تجربه زیسته و حافظه جمعی و نیز بهره‌گیری از سنت‌های شعری کهن و معاصر با کسب اکثریت آرا به‌عنوان برگزیده اول ششمین دوره جایزه شعر احمد شاملو معرفی می‌کند. همچنین مجموعه‌های «تنها برف می‌تواند» سروده رویا روزبهانی، «خواب موربانه‌ها» سروده یونس گرامی و «خونیکا» سروده زهرا حیدری را به‌دلیل کسب آرای بالای داوران، شایسته تقدیر می‌دانند. هیئت داوران مرحله دوم ششمین دوره جایزه شعر احمد شاملو: سعید سعیدپور، کراناز موسوی، مه‌ران مهاجر، مجیب مهرداد.

حضور پررنگ خرده‌فرهنگ‌ها در چهاردهمین جشنواره فیلم حقیقت

● خبرآنلاین: در چهاردهمین جشنواره فیلم حقیقت قرار است شماری از فیلم‌های بلند، نیمه‌بلند و کوتاه به نمایش درآیند که در آنها به‌نوعی نمایش خرده‌فرهنگ‌ها نقش عمده‌ای دارند. مطلب پیش‌رو به برخی از فیلم‌های حاضر در جشنواره که به این مهم توجه داشته‌اند، می‌پردازد.

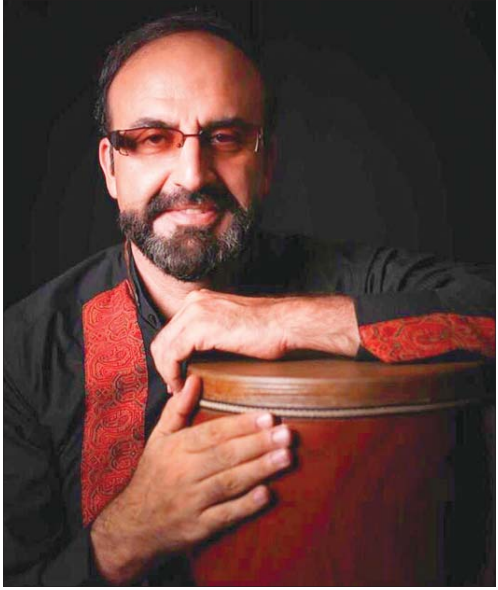
فرهاد ورهرام از بزرگان مستندسازی ماست که امسال با فیلم «بازگشت دوباره» در جشنواره فیلم حقیقت حضور دارد. فیلم به نوعی رجعت دوباره به فیلم باشکوه مریان سبی‌کوبر، یعنی «علف» در ۹۵ سال پیش است، ۶۳ سال پس از این فیلم معروف، فیلم دیگری با نام «تاز» ساخته شد، پنج سال بعد از تولید این فیلم، نوادگان آنها دست از کوچ کشیده و در شهرهای خوزستان، اصفهان و زاهدان سکن‌ا گزیدند. روایت ورهرام داستان چند نسل از یک ایل شناخته‌شده است؛ روایتی که از پیدایش نفت در مسجدسلیمان آغاز می‌شود و تا زمانه فعلی ادامه پیدا می‌کند. در مستند «آینه‌دار» هم که بیان کازمی کارگردانی کرده، حال‌وهوای شیراز در سال‌های پیش از انقلاب مشروطه در خاطرات یک عکاس پیر دوباره زنده می‌شود که بازم خرده‌فرهنگ‌ها و رسوم یادرفته سهم عمده‌ای دارند.

«ناخدا» دریایی» عنوان مستند دیگری به کارگردانی مازیار مشتاق‌گوهری است که در آن زندگی یک ناخدا دریایی که صیاد سنتی بلوچ است روایت می‌شود. «چلچلای سفری» عنوان مستندی به کارگردانی حسن جعفری است که در آن به زندگی مادر شهیدی پرداخته می‌شود که تلاش می‌کند از اهالی روستا رصایت و حلالیت بگیرد.

مستند «رش او» به کارگردانی رضا عباسی نیز به وجه دیگری از خرده‌فرهنگ‌ها پرداخته است؛ در یکی از مناطق لرستان رودخانه طغیان می‌کند و جوان محبوب طایفه، جواد‌ی را با خود می‌برد. «طلا رودان» هم نام مستندی به نام کارگردانی رضا مجلسی است که در آن وضعیت زیست‌محیطی، چالش‌ها و تهدیدهای دو رودخانه زرجوب و گوهررود مورد واکاوی قرار می‌گیرد. «کل‌فاطمه» به کارگردانی مهدی زمان پورکیاسری نیز عنوان مستندی است که در چهاردهمین جشنواره فیلم حقیقت نمایش داده خواهد شد.

گفت‌وگو با حمید قنبری، کارشناس ارشد موسیقی، مؤلف و نوازنده تنبک و سازهای کوبه‌ای ایرانی

موج جهانی تغییر در راه است

برای هنرجویان آواز هم مفید باشد، در ذهنم خورد. چون در کلاس‌های آواز ردیف آموزش داده می‌شود و بحث ملودی و فواصل و بحث ریتم شاید ضعیف‌تر باشد؛ همان‌طورکه نوازندگان تنبک فقط ریتم کار می‌کنند و ملودی کمتر. خواننده‌ها اما برعکس رفتار می‌کنند. کتاب به‌گونه‌ای طراحی شده

که هنرجویان آواز هم می‌توانند ریتم خودشان را تقویت کنند. در این کتاب تقطیع کلمات براساس ریتم‌های ایرانی است و نشان می‌دهد هر تصنیفی از چه ضربی آغاز می‌شود. این جدول‌بندی، نوشته‌شده و تقطیع شده و بیشتر تصنیف‌ها از زمان قاجار انتخاب شده و آقای پایور نت‌نویسی و استاد شجریان هم بازبینی کردند و نمونه‌های اجرایی ایشان هم موجود است. اگر هنرچوها اهل موسیقی باشند، این موارد به گوششان آشنا خواهد بود. برای استاد شجریان هم این موضوع جالب بود که تصنیف‌هایی انتخاب کرده بودم که ایشان قبلا اجرا کرده بودند؛ چه با گروه چه به‌صورت تک‌خوانی. خوشحالم که این مجموعه را زمانی که در کنار استاد شجریان بودم، به سرانجام رساندم. **آقا خواننده برآواز ایران زمین، استاد محمدرضا شجریان، سابقه همکاری دارید. این همکاری چطور آغاز شد؟**

من به گروه شهناز دعوت شدم و حول‌وحوش هفت سال در کنار استاد بودم و نوازندگی تنبک گروه را بر عهده داشتم. سفرهای زیادی باهم داشتیم و در کنسرت‌هایی که در ایران برگزار می‌شد، در کنارشان بودم. بعد از سال ۸۸ که کنسرت‌های ایران منقطع شد، ما بیشتر در کنسرت‌های خارجی اجرا می‌کردیم و تورها و سفرهای خاطره‌انگیزی را تجربه کردیم. ماحصل این همکاری‌ها آلبوم‌های موسیقی «مرغ خوشخوان»، «رندان مست» و چند آلبوم تصویری و انتشار کتاب «ضرب‌آوا» شد.

آما هم‌اکنون که به اجرا و همکاری با بزرگان اهمیت می‌دهید، در فستیوال‌های جهانی هم شرکت کرده‌اید. دراین‌باره برای ما صحبت می‌کنید؟

بله فستیوال‌های خارجی بسیاری شرکت کردیم. از فستیوال فرانسه که مربوط به ۱۰ سال پیش بود، شروع شد و کنسرت‌های استاد شجریان که در آن اجراهای لبنان و بیروت از شاخص‌ترین آنها بود. در کنار استاد عزیزه هم در ایران بیش از ۱۰ اجرا به‌صورت دونوازی داشتیم.

در شرایط کنونی که متأسفانه اجرای‌های هنری را تحت تأثیر قرار داده است، به تغییراتی را می‌بینید؟

انسان در هر موقعیتی به دنبال راهکار است و معمولا هم موفق بیرون آمده. کرونا هم یکی از آنهاست. به نظر بعد از کرونا تغییر اساسی در مباحث مختلف خواهیم داشت. به‌طور مثال این روزها تدریس آنلاین به‌شدت قوت گرفته و همه به آن عادت کرده‌اند و همین‌طور در ارائه کنسرت‌ها و آلبوم‌ها. فکر می‌کنم بعد از کرونا هم این عادت تا حدود زیادی با ما خواهد بود.

آقا با توجه به موسیقی و سبک‌های جدیدی که می‌شنوید، آهنگساز موسیقی ایران را چطور می‌بینید؟

موج جهانی تغییر را می‌توان رصد کرد. و این موج جهانی در راه است.

کرونا از جمله اتفاقاتی است که این تغییر را خاص‌تر و نتیجه را متفاوت‌تر کرد. تغییر بدون شک اتفاق خواهد افتاد. اینکه به کدام سمت کشیده خواهد شد، پیش‌بینی سختی است ولی یقین دارم بحث زمان‌بندی قطعات موسیقی تغییر خواهد کرد. تا اینجا هم اتفاق افتاده است. مثلا فضای اینستاگرام افراد را مجاب کرده موسیقی بلند گوش ندهند، قطعا این عادت عمومی خواهد شد. نکته دوم این است که سرعت جملات و بیان مطلب تغییر خواهد کرد و مخاطب دوست دارد که در دقایق اولیه مثل فست‌فودها سریع به نتیجه برسد و در ادامه نگاه عمیقی که قبلا داشتیم و تجربه می‌کردیم، در کارهای هنری تغییر خواهد کرد.

آیا آموزش‌هایی که شما فراگرفته‌اید و آموزش‌های امروزی چه تفاوت‌هایی هست؟ فکر می‌کنید همین کتابی که منتشر کردید، در حوزه موسیقی ایرانی و برای آموزش بهتر جوانان تأثیر خوبی داشته یا نه، همان روش سینه‌به‌سینه که در تدریس ایرانی مرسوم بوده، هنوز جوابگوست؟

این روزها در نوازندگی تنبک تکنیک بسیار پیشرفت کرده و هیجاناتی که در زندگی امروزی تجربه می‌کنیم و مشخصه‌اش سرعت است، در جوانانی که به اجرای تنبک می‌پردازند، مشهود است و کارهایی که از آنها می‌شنویم، قطعاتی با سرعت بالاست. جمله‌بندی‌ها و آرایش‌های صوتی در جوان‌ها کمتر است و وقتی تجربیاتشان بیشتر شود، به این سمت بیشتر گرایش پیدا می‌کنند. پس تفاوت عمده بحث جمله‌بندی در نوازنده‌های گذشته و جدید است. نوازنده جدید توجه کمتری به جمله‌بندی دارد. قدیم این موضوع بیشتر اهمیت داشت. پیش‌بینی‌ام این است که با اتفاقات آموزشی‌ای که هنرجویان دنبال می‌کنند، قطعا خودشان به این موضوع پی خواهند برد و بازگشت خواهیم داشت به جمله‌بندی‌ها و صدادهی خوب ساز.

چیزی که امروز برجسته‌تر است، بحث فضای مجازی و فایل‌های آموزشی است که هنرچویان به‌صورت فیلم یا نت دریافت می‌کنند. ولی زمان ما فقط حضور در کلاس استاد باعث می‌شد آموزش ببینیم و مزایای خودش را داشت. امروزه آموزش راحت‌تر شده است.

آ دربارۀ نقش تنبک و اصول سازهای کوبه‌ای در موسیقی نظراتن چیست؟

این سازها کلاما نقش ریتم موسیقی را برعهده دارند و حفظ ریتم و تیش و ضربان موسیقی است ولی فقط این نیست. نوع جملاتی که نوازنده در همراهی با موسیقی می‌نوازد هم بسیار اهمیت دارد و بحث تخصصی می‌طلب. به‌طورکلی می‌توانیم بگوییم که اگر تک‌نوازی، دونوازی گروه‌نوازی را در نظر بگیریم، نوازنده کوبه‌ای در هرکدام از این بحث‌ها می‌تواند خلاقیت خاص خودش را داشته باشد و می‌تواند روی هرکدام از این بخش‌ها مهارت پیدا کند. به‌طورکلی می‌توان گفت: هر مهارت اجرایی کار و تمرینی جدا می‌طلبد؛ تک‌نوازی، دونوازی، گروه‌نوازی، نوازندگی استودیو (دشفر) نوازندگی روی صحنه و آشنایی با آداب صحنه ... همه مواردی هستند که می‌توان جداگانه و مفصل به آنها پرداخت.

آ به‌عبارت‌دیگر اگر سازهای کوبه‌ای را از موسیقی حذف کنیم، چه اتفاقی می‌افتد.

ایین نگاهی بود که من هم دنبال کردم. این موضوع را در گروهی به نام کلون‌زمان ثبت کردیم و گروهی که با محوریت سازهای کوبه‌ای اجرا می‌طلب. به‌طورکلی می‌توانیم بگوییم که در فستیوال‌های خارجی هم شرکت کردیم. ایده گروه به این شکل بود که معمولا در موسیقی ایرانی و جهانی اول ملودی ساخته و باقی سازها اضافه و طراحی اجرا می‌شود و سازهای کوبه‌ای وقتی دعوت می‌شوند که ملودی آماده شده باشد و نوازنده کوبه‌ای به سلیقه خودش همراهی می‌کند. بعضی از آهنگسازها هم هستند که برای تنبک نت‌نویسی می‌کنند که معدود هستند. ما این سبک را برعکس کردیم. فضای ریتمیک ساختیم و آن را به نوازنده‌های ملودی سپردیم. این قطعه براساس نوازنده‌های کوبه‌ای ساخته شده و به دست نوازنده‌های ملودی سپرده می‌شود و از آنها خواسته می‌شود با توجه به حال‌وهوای خودشان بنوازند.

آ به‌غیر از نوازندگی به چه فعالیتانی مشغول هستید؟

مباحثی مثل صدابرداری، ادیت صدا، بحث تصویر، فیلم‌برداری، تدوین و عکاسی از کارهایی بودند که به آنها علاقه‌مند بودم و به دلیل کرونا و شرایط این روزها به آنها پرداختم. فضای مجازی هم طلب می‌کند تا آثار را به‌این‌صورت ارائه بدهید و در این بخش‌ها با دوستانمان در گروه پالس‌آرت فعالیت داریم.

زیر آسمان فیروزه‌ای

سایت اند ساند فیلم‌های برتر سال ۲۰۲۰ را انتخاب کرد

● **هنرآنلاین:** بیش از صد رأی‌دهنده متشکل از منتقدان فیلم بین‌المللی، برنامه‌ریزان، کارشناسان و چهره‌های دانشگاهی در بریتانیا و دیگر کشورها در نظرسنجی سالانه نشریه بریتانیایی سایت اند ساند، ۵۰ فیلم برتر سال ۲۰۲۰ را انتخاب کردند. این نشریه معتبر که ازسوی مؤسسه فیلم بریتانیا منتشر می‌شود، در روزهای گذشته فیلم‌های برتر سال جاری میلادی را در قالب چند فهرست ۱۰فیلمی که از انتخاب پنجاهم آغاز شد، معرفی کرد و در تازه‌ترین شماره خود که روز جمعه منتشر شد، ۱۰ فیلم اول را اعلام کرد. فیلم بریتانیایی «راک عشاق» به کارگردانی استیو مک‌کوین، سینماگر متولد بریتانیا (خالق فیلم برنده اسکار «دوازده سال بردگی») در صدر فهرست سایت اند ساند قرار دارد.

داستان این فیلم در دهه ۱۹۸۰ اتفاق می‌افتد. مستند آمریکایی «زمان/ دوران زندان» به کارگردانی گرت بردلی، انتخاب دوم سایت اند ساند است. این فیلم داستان زنی به نام سیل فاکس ریچاردسن، کارآفرین، نویسنده و مادر شش فرزند را روایت می‌کند که برای آزادی شوهرش را ب که به جرم سرقت از بانک به ۶۰ سال زندان در نامتگاه ایالتی لوئیزیانا محکوم شده است، مبارزه می‌کند. ریچاردسن خود برای نقشش در سرعت سه‌سال‌ونیم در زندان بود. در فیلم تصاویر اصلی با ویدئوهای خانگی تلفیق شده است. فیلم آمریکایی «اولین گاو» به کارگردانی کلی رایکارت، کارگردان و فیلم‌نامه‌نویس آمریکایی، در جایگاه سوم فهرست نشریه بریتانیایی قرار دارد. این فیلم اولین‌بار در دنیا در بخش مسابقه بین‌الملل هفتادمین جشنواره فیلم برلین نمایش داده شد.

فیلم‌نامه «اولین گاو» را رایکارت و جاناتان ریموند، رمان‌نویس آمریکایی، از روی رمان «نیمه‌عمر» (۲۰۰۴) اثر ریموند نوشته‌اند. جان ساگوار، اوراین لی، توبی جونز، یوشی برمنز، آلیا شوکت و رنه اوبرژنوا در فیلم رایکارت بازی کرده‌اند. داستان فیلم در دهه ۱۸۲۰ روی می‌دهد و درباره «کوکي فیکوویتز»، یک آشپز ماهر (با بازی ماگارو) است که به غرب آمریکا سفر می‌کند و در اورگی عضو گروهی می‌شود که کارشان تجارت پوست حیوانات است. او با یک کارگر مهاجر چینی (لی) به نام کینگ لو که رژیاهای خودش را دنبال می‌کند، دوست می‌شود. این دو آرزو دارند پولدار شوند و طبعاً برای این کار به سرمایه اولیه نیاز دارند. لو به این اشاره می‌کند که یک گاو به منطقه رسیده است؛ اولین گاو و این حیوان به شکلی عجیب توجه‌ها را به خود جلب کرده است.

این گاو متعلق به یک مرد انگلیسی عجیب‌وغریب (جونز) است. اینجاست که نقشه‌ای به ذهن دو مرد آواره می‌رسد؛ اینکه در دل شب یواشکی به علفزار بروند و از شیر این گاو برای درست‌کردن یک‌های روغنی استفاده کنند. کار آنها می‌گیرد و... «اولین گاو» اولین‌بار در دنیا اگوست ۲۰۱۹ در جشنواره فیلم تلویوراید نمایش داده شد و بعد در جشنواره فیلم نیویورک نیز روی می‌رفت.

«تو این فکرم که تمومش کنم» تازه‌ترین ساخته چارلی کافمن، انتخاب چهارم سایت اند ساند است. علاقه‌مندان سینما کافمن، فیلم‌نامه‌نویس و کارگردان نامتعارف آمریکایی را به‌عنوان نویسنده یا یکی از نویسندگان فیلم‌های تحسین‌شده مانند «جان مالکویچ بودن»، «اقتباس» و «درخشش ابدی یک ذهن پاک» می‌شناسند. «تو این فکرم که تمومش کنم» یک فیلم ترسناک روان‌شناختی است و جسی باکلی، جسی پلمونز، تونی کولت و دیوید توبلیس در آن بازی می‌کنند.

فیلم ترسناک روان‌شناختی «سنت مود» ساخته ز کلس، فهرست پنج فیلم اول را کامل می‌کند. داستان درباره مود، یک پرستار خانگی (با بازی مورفید کلارک) است که اخیراً به یک کاتولیک گرویده است. ذهن او درگیر یک رقصنده سابق (جینفر ایلی) می‌شود که اکنون تحت مراقبت دارد و باور می‌کند روح او را می‌تواند نجات بدهد.

«سنت مود» که اولین تجربه کارگردانی رز کلس است، اولین‌بار سال گذشته در جشنواره فیلم تورنتو به نمایش درآمد و بعد در شمت‌وسومین جشنواره فیلم لندن BFI از سوی داوران بخش مسابقه رسمی جشنواره تقدیر شد. سایت اند ساند سال گذشته نیز یک فیلم بریتانیایی را به‌عنوان بهترین فیلم سال انتخاب کرد؛ «بایداری» به کارگردانی جوانا هاگ با بازی تیلدا سوئیتین و دخترش آثر سوئیتین برن که نگاهی به چالش‌ها و موانع پیش‌روی یک فیلم‌ساز زن جوان دارد. فیلم مکزیکي «ما» به کارگردانی آلفونسو کوارون فیلم برتر منتخب سایت اند ساند در ۲۰۱۸ بود؛ فیلمی که بعدها نامزد ۱۰ جایزه اسکار شد و در سه بخش بهترین کارگردانی، بهترین‌فیلم‌برداری و بهترین فیلم بلند بین‌المللی جایزه گرفت.

«منک» تازه‌ترین ساخته دیوید فینچر در رده ۳۴ و «تنت» کریستوفر نولان در رده ۳۸ فهرست سایت اند ساند قرار دارند.